

De fractie van de SDAP was het met al deze bezwaren niet eens; zij meende dat het ontwerp nog door de zittende Kamer moest worden afgehandeld.

Daar was geen sprake van – Vos had het Voorlopig Verslag nog niet eens beantwoord, toen hij de portefeuille van Handel en Nijverheid moest afstaan.

★

Ook met zijn denkbeelden ten aanzien van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie had Vos geen succes. Eind '45 achtte hij het te vroeg om er een wetsontwerp voor in te dienen – het werd een voorontwerp, bedoeld om de discussies in de Voorlopige Staten-Generaal en in de samenleving in het algemeen op gang te brengen. Het bepleitte dat bedrijfsschappen zouden worden ingesteld met besturen waarvan een door de Kroon te benoemen 'commissaris' voorzitter zou zijn; die besturen zouden uitvallen in een economische en een sociale Kamer. De leden van die Kamers zouden worden aangewezen door de vakbonden en werkgeversorganisaties in de betrokken bedrijfstak maar ook andere organisaties en de minister zouden leden aanwijzen. In de sociale Kamers zouden de vakbonden en de werkgeversorganisaties evenveel leden krijgen, in de economische de laatste meer leden dan de eerste. De katholieke minister van Schaik had ook in de economische Kamer pariteit gewenst maar dat had Vos ontraden: hij vreesde dat zulks het verzet van de ondernemers zou versterken en meende bovendien dat in de vakbondswereld niet voldoende krachten waren met de nodige deskundigheid. De economische Kamers zouden namelijk het gehele economische leven in de betrokken bedrijfstakken gaan bepalen: zij zouden onder meer besluiten kunnen nemen ten aanzien van de voortbrenging en verdeling van goederen, de prijzen van goederen en diensten, de concurrentie, de in-, uit- en doorvoer, de vestiging, uitbreiding en stillegging van bedrijven, de mechanisatie, rationalisatie en normalisatie der produktie, de financiering, de hoogte van de winstuitkeringen en de administratie. De taken van de sociale Kamers zouden op sociaal gebied liggen (lonen en andere arbeidsvoorwaarden, vakopleiding, opvangen van eventuele werkloosheid, instelling van fondsen voor de arbeiders). Te voorzien viel dat in de paritair samengestelde Kamers de stemmen veelal zouden staken – dan zou de stem van de commissaris, die ook in andere opzichten grote bevoegdheden kreeg, de doorslag geven.